

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІНИ КРЕДИТНИХ КОШТІВ НА МІЖБАНКІВСЬКОМУ РИНКУ

Міжбанківський ринок відіграє важливу роль у балансуванні потреб банківських установ у оперативній та поточній ліквідності, а також забезпеченості нормальних умов функціонування грошового ринку загалом. Саме міжбанківські кредити, із усіх існуючих в сучасних умовах фінансових інструментів, відзначаються швидкою реакцією на зміни кон'юнктури фінансового ринку. В такій ситуації банківські установи часто розглядають міжбанківський кредитний ринок як основу швидкого поповнення коштів для здійснення активних операцій на інших сегментах фінансового ринку. Значення позичкового капіталу ще більше посилюється у сучасних нестабільних політичних та економічних умовах, за яких у більшості банківських установ зростає потреба в оперативних позичкових інструментах для здійснення виплат за своїми поточними зобов'язаннями.

Міжбанківський кредит є оперативним методом залучення коштів, але водночас дорогим джерелом капіталу для банківських установ. Ці кошти використовуються зазвичай для оперативного регулювання ліквідності балансу банку, а також для надання кредитів вигідним позичальникам. Сума, термін та відсоток за міжбанківським кредитом в певній мірі також залежать від фінансового стану банку-позичальника, кола його власників, величини та рейтингу на фінансовому ринку [1, с.176]. Однак, визначальним чинником, що має вплив на формування ціни на кредитні кошти на міжбанківському ринку, є обсяг вільних коштів у кредитних установ.

За умов значного припливу капіталу банківські установи переважно володіють надлишковими незадіяними грошовими ресурсами. Однак, в останній період напрямок руху капіталу змінився, створивши при цьому високі девальваційні очікування, наслідком чого Національний банк України почав проводити стриману монетарну політику, а банківські установи відчують нестачу ліквідних коштів. В таких умовах відбувається зростання рівня відсоткової ставки на ринку міжбанківських кредитів (рис. 1).

Як показує дослідження, починаючи з 2010 року відсоткова ставка на міжбанківському ринку має тенденцію до зростання, її найбільший рівень зростання прослідковується у 2014 році і станом на 01.01.2015 року склав 10,4%, що є свідченням збільшення попиту на кредити міжбанківського ринку, що є наслідком проблем із ліквідністю банківських установ. Рівень довіри між банківськими установи, який значно знизився у зв'язку із кризовими процесами і нестабільним фінансовим становищем у країні, залишається надто низьким, наслідком чого є переважання короткострокових позик на міжбанківському кредитному ринку. Так, станом на 01.01.2015 року частка кредитів «овернайт» у структурі наданих на міжбанківському ринку позик склала 80%. При цьому, їхня частка у кризовий 2008 рік становила 74% загального обсягу наданих міжбанківських позик.

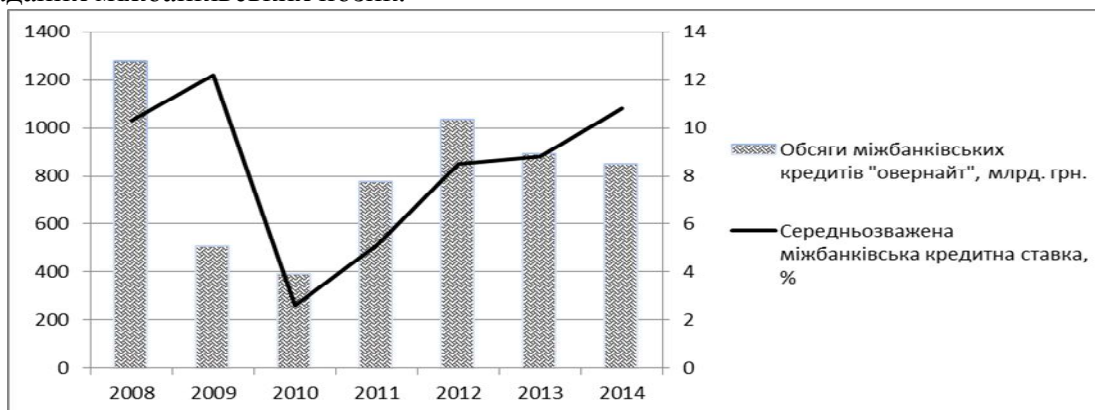

Рис. 1. Середньозважена кредитна ставка на міжбанківському ринку та обсяги залучених кредитів «овернайт» [2]

Також на рівень відсоткової ставки на міжбанківському ринку має вагомий вплив зміна загальноекономічних ризиків та інфляційних процесів, зростання яких в останній період спричиняє зростання ставок.

Отже, проведене нами дослідження дає змогу зробити висновок, що на вітчизняному міжбанківському ринку ще не набула поширення практика використання цінних орієнтирів. Зазвичай, в період стабільного розвитку економіки встановлені центральним банком індикативні відсоткові ставки міжбанківського кредитного ринку не здійснюють вагомого впливу на кон'юнктуру ринку, а зацікавленість банківських установ до їх розміру зростає переважно в період кризових явищ.

Список літератури:

1. Дейсан І. М. Міжбанківський кредитний ринок України на сучасному етапі [Текст] / І.М. Дейсан // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2012. – №3(15). – С.176 – 178.
2. Основні показники діяльності банків України [Електронний ресурс] / Національний банк України. — Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.
4. Тригуб О.В., Стретович О.М. Особливості ціноутворення на ринку міжбанківського кредитування в Україні [Текст] / О.В. Тригуб, О.М. Стретович // Формування ринкових відносин в Україні– 2013. – №5(144). – С.44 – 50.

Альона ГАРБУТ

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

НАПРЯМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ УКРАЇНИ

Актуальність даного дослідження обумовлюється тим, що ПАТ КБ «ПриватБанк» є активним учасником на фондовому ринку. Він виконує широкий спектр операцій з цінними паперами. Частка операцій ПриватБанка на ринку цінних паперів є досить великою.

На фондовому ринку, згідно чинного законодавства та отриманими ліцензіями, ПриватБанк виконує наступні операції з цінними паперами: як емітент цінних паперів; як інвестор; як посередник, що виконує операції з цінними паперами в інтересах та за дорученням своїх клієнтів; як депозитар та реєстратор.

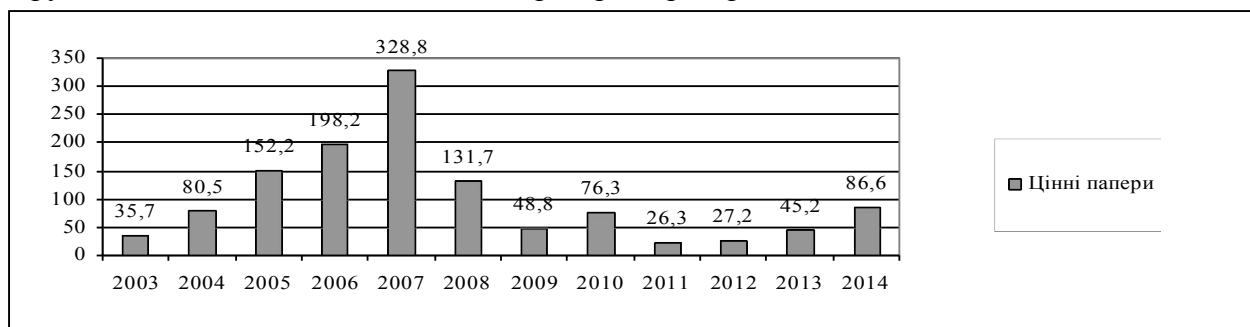

Рис.1. Цінні папери у структурі кредитно - інвестиційного портфелю ПАТ КБ «ПриватБанк» (млн. євро)*

**розраховано на основі даних [1]*

На рис.1. з 2003 року спостерігається стабільне збільшення обсягів цінних паперів у структурі кредитно - інвестиційного портфелю ПриватБанку. У 2007 році даний показник досяг рекордної відмітки у 328,8 млн. євро. Але вже у 2008 році помічаються наслідки кризи, про що свідчить зменшення цінних паперів на 59,9%.

З усіх видів цінних паперів ПриватБанку найбільше поширення мають акції. Основний капітал акціонерного товариства ділиться на частини. Отримані від їх реалізації кошти АТ використовують на свій розвиток. ПриватБанк може викуповувати в акціонерів власні акції з метою їх: наступного перепродажу, розповсюдження серед своїх працівників, анулювання.